

ۋاقىت جانە كەڭىستىك: شىنجاڭنىڭ دامۋىنىڭ كورر دىنالاسى مەن ورنىنى يىگەردى

(باسى 1 - بەتتە)

بۇل جالعىز قازاقستان چاقىتىڭ عانا قۇيتاۋى مەمس. تاغى ئېىر نەگىزگى قوناق ەل بولغان ۋەنگىريا جۇڭگومەن ”ئېىر بەلدەۋ، ئېىر جول“ سەلبەستىك ۇجاتتا قول قويغان العاشقى ەۋروپا مەملەكەتى بولغاندىمەن ىرىقشا ماقتانىش ەتەدى. ۋەنگىريانىڭ زۇڭلىيى وربان لەكىياسىندا اناعۇرلم تەمىز ەۋروپا – ازىيا سەلبەستىگىن ورناتۇعا ۋندەدى جانە قۇزادى. بۇل ەۋروپا ەلدەرنىڭ جۇڭگو — ورتا – ەۋروپا ۇلكىسى اياسىندا جۇڭگونىڭ شىنجياڭنىڭ شىعسى پەن باتىستىڭ سەلبەستىگىن جەبەۋدە اناعورلم زور رول اتقارۇىن ۇمتە ەتەندىدىگىن كورسەتتى .

وسى كەزەكتى كورمە جۇڭگو شىنجياڭنىڭ ەزىيا – ەۋروپانى تۇتاستىرۇى، كوپ چاقتى، ەكى چاقتى بارىس – كەلىستەردى جەبەۋى، كوپىرلىك، توراپتىق رولىن ساۋلەلەندىرۇى جونىدە ىرىقشا ئېىر اۋىزدى ورتاق تانىمەن ۇتتى. ”جۇڭگو — ازىيا – ەۋروپا كورمەسى ازيانىڭ ەۋروپا – ازىيا وڭىرىندەگى ەلدەرمەن ەكونوميكالىق سەلبەستىگىن ۇساتتى جەبەدى“، – ەدى شىعسى وڭىۋستىك ازىيا ەلدەرى وداغىنىڭ باس حاتشىسى لىن يۇيخۇي.

دۇنيە ۇجۇزى بويىشا تەڭىزدەن ەڭ لىس قالا ۇرىمجىدە وتكەن جۇڭگو — ازىيا – ەۋروپا كورمەسىنە بەرىلگەن بۇل باغانىڭ كورمەنى ۇيىمداستىرۇشى چاقىتىڭ ئېىرى بولغان شىنجياڭنىڭ ادامزاتنىڭ تاعدىرلاس ورتناق تۇلغاعىن قۇرۇدا ماڭغىزى رول اتقاراتىدىغىنا بەرىلگەن ايقىن انىقتاما ەكەندىكى ۇشۇياسىز .

ئېىر تىرىللىون يۇاندىق كەلىسىم - شارىت جانە شىنجياڭنىڭ كورمەسىكى كۇشى

چاسالغان كەلىسىم – شارىتىنىڭ چالىي سومامى ئېىر تىرىللىون يۇاننان استى! ەسىك اشۇ، سەلبەسۇ 7 – كەزەكتى جۇڭگو — ازىيا – ەۋروپا كورمەسىندەگى جۇڭگولق، شەتەلدىك اىگىلى كاسىپورىندار مەن شىنجياڭ كاسىپورىندارنىڭ ورتاق تاڭداۋى بولدى. بۇل تاڭداۋ مول جەتىستىككە قول جەتكىزدى .

”ەكونوميكا – ساۋدا سەلبەستىگىنىڭ سۇبەلى حەتەستىكتىنەرى جۇڭگو — ازىيا – ەۋروپا كورمەسىنىڭ شىشىس پەن باتىس قوس باغىستا ۇزارا پايدا جەتكىزەنن، قۇرلوق، تەڭىز جولى ارقىلى ۇش پەن سىرتتا بىرلەسە ارەكەتتەننن‘ ساۋدا سەلبەستىك تۇعىرنىڭ تىڭ كەڭەيۇ مەن ۇسۇدى جۇزەگە اسىرعاندىمەن تولىق تۇسىندىردى“، – دەدى اۆتونوميالى رايوننىڭ ورنىباسار ئوراعامى سۇن خۇڭجەي.

”شىنجياڭنىڭ چاغىرايىلىق ورنىى اىزال،

(باسى 1 - بەتتە)

ئېىشان اۋدانىنا، توقسۇن اۋدانىنا ئېولنىپ بارىپ، ناقتى ورنىندا 7 اۋىل – قالاشقىتى، 12 قىستاقى، 4 كاسىپورنىدى (سەلبەستىك كووپە- رايىۋى) ارالاپ، ۇجۇزمىدى، قۇمىل قاۋىنىن جىناۋ، ساقتاۋ جانە جەتكىزۇ، زات اينالمى، ساتۇ سىياقتى احوالدارىن ەكچەي – تەكچەيلى ۇغىستى. نەكسەرۇ – زەرتتەۋ بارىسىندا بايقالغان قاۋىن – قارىىز، جەمسى – جىبەك ساتۇداى، جىىناۋداى ”بوگەتتى ئۇىىن“ ماسەلەلەرىن تەكسەرۇ – زەرتتەۋ گىرۇپپامى سول جەردىڭ وزىندە سايكەستىرىپ شەشى .

اۆتونوميالى رايوندىق پارىكوم اۋىل شار- ۋاشلىىى كەڭمەسىنىڭ ارنائۇلى مىندەتتەنگى ورنىباسار مەڭگەرۇشىسى، اۋىل شارۋاشلىىى، اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمسىنىڭ ورنىباسار مەڭ- گەرەم باىستىعى شۇي تاۋ بىلاي دەپ تانىستىر- دى: يىىل تۇرپان قالاسىندا ەگىلگەن 543 مىڭ 800 مۇ جەردەگى ۇجۇزىنىڭ 530 مىڭ 500 مۇ جەردەگىسى جىىناىپ بولدى، جىىناۋ جۇمىستارى اياقتاپ قالدى؛ قۇمىل قاۋىنى ەدال جىىناپ اۋۇ مەزگىلىندە تۇر، بۇكىل قالاداى كۇزدىك قۇمىل قاۋىنىنىڭ ەگىلگەن جەر اۋدانى 119 مىڭ 500 مۇ، مەجەلى ئۇسىمى 175 مىڭ توننا، 9 – ايدىڭ 21 – كۇنىندە دەيىن 26 مىڭ 200 مۇ جەر- دەگىسى جىىناىپ بولدى .

تەكسەرۇ – زەرتتەۋ گىرۇپپامى تەكسەرۇ – زەرتتەۋ بارىسىندا مىناقىياقدى: يىىل قاۋىن – قارىىز، جەمسى – جىبەكنىڭ باعامى، ساتىلۇى چالىي چاقتان ورنىقتى. قۇمىل قاۋىنىن مىسالغا الساقى، 9 – ايدىڭ 21 – كۇنىندە دەيىن تۇرپان قالامى جىىنى 44 مىڭ 700 توننا قۇمىل قاۋىنىن ساتىپ، ورتاشا باعامى 2.25 يۇان \ كىلوگرام، بىلتىرى باعامەن نەگىزىنەن قارايلاس بولپ،

قاتىناس باسىمىدىعى كورنەكتى، كاسىپ سالاسىنىڭ نەگىزى چاقسى، اسىرەسە، كاسىپ سالامى تىزىبەگىنىڭ ۇزارۇى دا ايتارلىقتاي چاقسى سىتەلىپ، ۇلاسۇ، تۇتاسۇ نەگىزى اناعۇرلم نىعايىپ كەلەدى. بولاشاقتان اناعۇرلم كوپ سەلبەستىك كۇتەمىز“. جولاك توبىنىڭ باس اتقارۇشى ۇمانساپتىسى رۇڭ دىنىىڭ ايتۇنىشا، شىنجياڭ 8“ ۇلكەن كاسىپ سالامى شوغىرىن“ العا قويغان، بۇل ۴ار چاقتى قارجى قوسۇعا، اسىرەسە، باۋرايتىن ماڭغىزدى ئۇىىن سانالادى. وسى 8 چاق شىنجياڭنىڭ بارلىق باسىمدىمەن قامىتغان، شوغىر قالىپتاسۇدىڭ العاشقى كەزىندە وعان قاتىناسقاندار، ۇسوز جوق، جۇڭگونىڭ شىنجياڭنى قامىتغان ازىيا – ەۋروپا وڭىرىندەگى اناعۇرلم ۇلكەن بازارعا قول جەتكىزە الادى ەكەن.

جوعارىندا ايتىلغانداي، وسى كەزەكتى كورمەدە چاسالغان كەلىسىم – شارىت سومامىنىڭ وسىعان دەيىنگى كەزەكتەگىلەردىڭ نىشىندە ەڭ كوپ بولۇنىڭ استارىندا چاتقان كورمەسىكى كۇش، جۇڭگو شىنجياڭنىڭ ”ئېىر بەلدەۋ، ئېىر جولدى“ بىرگە قۇرۇداى ماڭغىزدى رولى كورمەنىڭ ۇساتتى وتكىزىلۇمەن تولىق اىگىلەندى، ئېىراق، ارىبە، نايىچە تەك بۇل عانا مەمس. مۇنىڭ استارىندا شىنجياڭنىڭ ۇزىنىڭ وڭىرلىك ەسىك اشۇ سىرتا تەگياسىن مەملەكەتنىڭ باتىسقا ەسىك اشۇ چالىي تۇلعالىق ورنالاستىرۇمەن توسىتىرىپ، ”ئېىر بەلدەۋ، ئېىر جول“ قۇرىلىسىنا بەلسەنە توسىسىپ جانە ونى جوعارى ساپامەن لىگەرەلەتپ قول جەتكىزگەن تابىستارنىڭ پارمەندى قولداۋى چاتىر. بۇل شىنجياڭنىڭ جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونىن جەدەل قۇرۇ، باتىسقا ەسىك اشۇدىڭ الدىڭعى شەبىن كۇش سالا قالىپتاستىرۇ سەنىمى مەن بەكمەن دە تولىق اىگىلەدى.

كورمە جابلاردا اشىلغان اقيار چارىيالاۋ ماجىلىسىندە سۇن خۇڭجەي اۆتونوميالى رايوندىق خالىق ۇكىمەتى اتىنان ەل ئىشى – سىرتىنداىلاردى ”بىرگە اقىلداسۇ، بىرگە قۇرۇ، بىرگە يىگىلىكتەنۇ – سەلبەسىپ بولاشاققا اتتائۇعا“ سىتىق قىلامىپەن شاقىردى .

كورمەدەن ”كەيىنگى قوزعاۋشى كۇش“

7 – كەزەكتى جۇڭگو — ازىيا – ەۋروپا كورمەسىنىڭ وتكىزىلۇى شىنجياڭنىڭ ”ئېىر بەلدەۋ، ئېىر جول“ اياسىنداى ەكونوميكا – ساۋدا، مادەنىيەت سەلبەستىگى، اۋىس – كۇيىسى تۇعىرىندىق رولىن ساۋلەلەندىرىپ، ”جىبەك جولى رۇخى“ مەن ادامزاتنىڭ تاعدىرلاس

ورتاق تۇلعا تانىمىن كەڭ تاراتتى. ”مەن شىنجياڭنىىڭ كۇش – قايربات توپتاپ، ەكپىندەي لىگەرەلەۋىگە تاسى – ئۇىىن دايبىن تۇرعانىن بايقاپ ايرىقشا ۇسۇىندىم، ول جۇڭگونىڭ دامۇنىدا، سونداي – اق كورشى ەلدەرمەن ەكونوميكانى ئېىر تۇلعالاندىرۇ جانە ۇلاستىرۇ، تۇتاستىرۇ بارىسىندا جەتەكشىلىك رول اتقاراتىن بولادى“، – دەدى پاكىستاننىڭ زۇڭلىيى شاھاباز لەكىياسىندا.

قازىر ”ئېىر پورت“ (ئۇرىمجىى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋىمى)، ”ەكى رايون“ (قاشقار، قورعاس ەكونوميكالىق اشۇ رايونى)، ”بەس ۇلكەن ورتالىق“ (ساۋدا – زات اينالمى ورتالىعى، قاتىناس تورابى ورتالىعى، مادەنىيەت، علم – تەخنىكا، وقۇ – اغارتۇ ورتالىعى، مەدىنىسالىق قىزمەت وتەۋ ورتالىعى، وڭىرلىك فىنانس ورتالىعى) مەن شەكارا وتكەلى ەكونوميكالىق بەلدەۋى قۇرىلىسىن تۇتقا ەتكەن جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسى اشق ەكونوميكالىق تۇزىلىستە چاڭالىق اشۇدىڭ ومىر شەڭدىك كۇشىن اىگىلەۋدە.

كەڭىستىكتىك ورنالاستىرۇ چاساپ، كاسىپ سالاسىندا بىرلەسە قىمىلداۋدان ەل ئىشى، خالىقارا سىندى ەكى بازاردى تۇتاستىرۇعا دەيىن شىنجياڭ ”سىرتقا ەسىك اشۇدىڭ الدىڭعى لەگىنە“ مەمم، ورنىقتى تابان تىردەدى. ”شىنجياڭنىڭ باتىسقا ەسىك اشۇداى وڭىرلىك باسىمدىمەن شىكەرەلىي اشۇ كەرەك“. اۆتونوميالى رايوندىق ساۋدا سىتەرى مەڭگەرەمسى پارتىيا باسشىلىق گىرۇپپاسىنىڭ شۇجىيى رۇڭ جۇن مىنالاردى ئېىلدىرى: جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن ۇزدىكىسىز جەدەلدەتپ، ازىيا مەن ەۋروپانىڭ سەلبەستىك سالالارىن ۇزدىكىسىز كەڭەيتىپ، سەلبەستىك دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، ازىيا – ەۋروپادامى ەلدەر ارا ارتقىشىلىقتارمەن ئېىرىن – ئېىرى تولىقتاۋدى، قول ۇستامسا بىرگە لىگەرەلەۋدى جەبەپ، ”ئېىر بەلدەۋ، ئېىر جولدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن لىگەرەلەتەمىز .

كورمەدەن كوپىشلىك اشىق، وزىنە سەنىمدى، گۇلدەنەىپ – كوروكەيگەن شىنجياڭدى كوردى. كورمەدە شوغىر لانغان ”كەيىنگى قوزعاۋشى كۇش“، ۇسوز جوق، شىنجياڭنىڭ جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسىن جەبەۋ چامىندا چارىققا شىعادى، ”ئېىر بەلدەۋ، ئېىر جولدى“ جوعارى ساپامەن بىرگە قۇرۇدى لىگەرەلەتۇ چامىندا ادامزاتنىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلغاعىن قۇرۇ ۇشىن، اقىل – پاراسات جانە كۇش – قايربات ارناۋ چامىندا اىگىلەنەدى .

جىىناۋ مولشەرى 1100 توننا كوبەيدى، 9 – ايدىڭ 24 – كۇنى كەلگەن اۆتوكولىتەر تىپتەن كوپ. ئېىشان اۋدانىنان كەلگەن پەي خىڭياڭ شارۋا دەلدالى، بىرنەشە كۇنىنىڭ الدىندا، ونى- مەن ارالاسقاننا تالاي جىل بولغان جياڭشىلىك ساۋداگەر ۋاڭ مىرززا 60 مىڭ يۇاننان استام زات اقشاسىن وعان اۋدارىپ بەرىپ، وعان گاۋچاڭ رايونىنا بارىپ ئېىر كولىك قۇمىل قا- ۋىنىن سانىپ اۋدى وكىلەتى ئېىتىرۇدى تاپسىر- دى؛ شىجىياچۋاڭنان كەلگەن ساۋداگەر لى خۇڭۋيدىڭ تۇرپاننىڭ قاۋىن – قارىىز، جەمىسى – جىبەگىن ساتىپ جۇرگەنىننە 20 نەشە جىل بولدى، ونىڭ كىلەپنىتتەرى تۇرپان- نىڭ ۇجۇزىمى مەن قۇمىل قاۋىنىن ايرىقشا ۇناتىپ قالىپتى، وسى جولى ول تۇرپانعا كەلە سالسىمەن قۇمىل قاۋىنى ەگىلگەن جەرگە توتە تارتىپ، ساتىپ اۋۇ سىتەرىن اقىلداستى .

قازىردىكى ۋاقىت قۇمىل قاۋىنىن جىىناپ اۋلدىڭ ەمال تەرەزەلىك مەزگىلى، تۇرپان قالا- سىندا تاغى 90 مىڭ مۇدان استام جەردەگى قۇمىل قاۋىنى جەدەل جىىناپ اۋدى قاچەت ەتە- دى. شۇي تاۋ مىنانى ئېىلدىردى؛ ۴ار دارەجە- لى، ۇرقايىسى تاراۋالار سايكەستىرىپ، بىرگە ارەكەتتەنۇدى كۇشەيتىپ، نىدەتتەن ساقتانۇ – تىزگىندەۋ مەن قاۋىن – قارىىز، جەمسى – جىبەك جىىناۋ، ساتىتاۋ – تاسمىمالداۋ، ساتۇ سىياقتى بۇتاندردى ونان ارى جوعارى ۇلشەم- مەن ئېىر تۇتاس جوسپارالدى. تومەن حاۋىپ – قاتەرلى قىستاققار جىىناۋ قىزمەتن تارتىپتەن ۇيىمداستىرىپ، ۴رقايىسى چاقتاردىڭ كۇش – قۇاتىن قۇمىل قاۋىنىن جىىناۋدى، ساتۇدى جەدەل لىگەرەلەتۇگە جۇمىلدىرىپ، قاۋىنىشلار- دىڭ ۇنىمىدى ارتتىرۇىنا، كىرىستى ارتتىرۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى .

(باسى 1 – بەتتە)

ماقتا سىياقتى اتىزدارداى نەگىزگى داقىلداردىڭ ۇسۇى چاقسى بولپ، جۇگەرى كەڭ كولەمدە ورد- لىپ جىيىلا باستادى، ماقتا دا ۇنىم اۋۇ مەزگىلىنە وتە- دى، تىراكتور، ماقتا تەرۇ ماشىناسى، جۇگەرى وراتىن كومباين، ئېيداي تۇقىمىن سەپكىشى سىياقتى نەگىزگى اۋىل شارۋاشلىق ماشىنىلارىن تەكسەرۇ، جونىدەۋ، تەڭشەۋ جۇمىستارى اياقتاپ، ۇگىر اتتاپ جۇمىس سىتەۋ دايبىندىعى تولىق سىتەلگەن، كۇزگى جىىن – تەرىن، كۇزگى جەر جىرتۇ، كۇزدە ەگۇ ۇندىرىس قاچەتىن تولىق قاناعاتاندىرا الادى ەكەن .

ەگىس ماشىنىلارى تولىق دايبىندالىپ، كۇزگى جىىن - تەرىن پارمەندى قاماتامسىز ەتىلدى

9 – ايدىڭ سوغعى مەزگىلىنەن بەرى تىيانشان الابى اۋان تۇسكە ەنىپ، بار اپتپان مول ۇنىم شات- تىعى ەستى .

يانچى خۇيزۇ اۆتونوميالى اۋدانى ۇخاۋچۇي اۋىلى سىخاۋچۇي قىستامىندا ۇماقتى ساپ – سارى جۇگەرى وسى كەزدەگى ەڭ كوركەم كورنىسىكە اينالدى. جۇگەرى وراتىن كومباين اتىزدا قارىبالاس جۇپتىكىپ ۇجۇر، ماساعن اۋۇ، قاىبەمىن ارشۇ، ساباعىن ۇساقتاۋ سىندى جىىن – تەرىن جۇمىسىن ئېىر جولدا اياقتانىپ، ماشىنىلانغان ورۇ جىىن – تەرىن جۇمىس ۋا- قىتىن بارنىشا قىسقارتىپ، وزىندىك قۇندى ۇنەمدەپ، ونىمىدلىكتى جوعارىلاتۇدى جۇزەگە اسىردى .

”ئىز يىىل جوعارى ۇنىمىدى جۇگەرى ەگىپ، سۇ ۇنەمدەپ تاماشلاىتپ ساورۇ ەگۇ ۇلگىسىن قولدانىپ، مۇ باسىندىق ورتاشا ۇنىم 1.2 توننا اينالاسنا جەتىپ، مۇ باسنا 100 يۇاننان ارتىق كىرىستى مولايۇدى جۇزەگە اسىردىق“، – دەدى يانچى خىشىڭ ەگمىشلىك كاسپتىك سەلبەستىك كوپپەرايىۋىنىڭ جاۋاپتىسى جوۋ شۇپىرۇڭ قۇانىشىپەن، ”مىرى تۇرپاتتى كومبايننىڭ كومەگىندە، جۇگە- رنى 2 كۇندە جىىناپ، ادام كۇشىن ازياتىۋمەن بىرگە، وزىندىك قۇندى دا تومەندەتتىك .

شاپشال سىبە اۆتونوميالى اۋدانى چوچۇر قالاشىى بو- زەڭوڭ قىستامىنداى كۇرش تە مول ۇنىم اۋۇ مەزگىلىن قارىسى الدى، كۇرش وراتىن كومباين اتىن ئۇستى تاقنا – تاقنا كۇرش اتىزىندا ارلى – بەرلى قايشالىسىپ، ايرىقشا كوركەم مول ۇنىم كورنىسىن ايشىقتادى .

كۇز مەزگىلى ەگىس ماشىنىلارنىڭ قارىبالاس جۇمىس سىتەپتىن كەزى، تىياۋۇدا اۆتونوميالى رايون- دىق اۋىل شارۋاشلىىى، اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمسى كۇز مەزگىلىندە ەگىن شارۋاشلىىى ۇندىرىسىن ماشى- نالاندىرۇ جانە ەگىس ماشىنىلارنىڭ حاۋپىسىزدىكى قىزمەتتەرىن ئېىر تۇتاس جوسپارلاپ ويداعىداي ىس- تەۋىگە ورنالاستىرۇ چاسادى. ماقتا، جۇگەرى جىىناپتىن ماشىىنا – اسپاپتارىنىڭ قامداۋى مەن قاچەتسىنۇى، جىىناپتا، ەگۇ ۋاقتى سىياقتى يىنغورماتسىيالردى دەر كە- زىندە چارىيالاپ، اسىتق، ماقتا ەگەتىن نەگىزگى ۇند- ىدىرسى اۋداندارىن قىزمەت جوباسىن الدىن الا چاساۋعا ۇيىمداستىرىپ، ەگىس ماشىنىلارى جۇمىسمەن قىزمەت وتەۋدەگى قامداۋ مەن قاچەتسىنۇدى ۇشاشتىرۇ جانە ەگىس ماشىىنا جايدىقتارىن تەڭشەۋ، سىناۋ دايبىندىمەن جان – چاقتىلى ويداعىداي سىتەپ، گىگىس داقىلدارىن ئۇنپىر ۇدان قالىدرايى قايمبالاۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتپ، تۇتاس جىلدا ەگىن شارۋاشلىغىنان مول ۇنىم اۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتتى .

قازىرگە دەيىن تۇتاس رايونىدا ئتۇرلى ەگىس ماشىنىلارنىان 395 مىڭ 900 تەكسەرىلىپ – رەمونىتا- لىپ بولپ، 292 مىڭ 400 دانامى كۇزگى جىىن – تەرىن، كۇزگى جەر جىرتۇ، كۇزدە ەگۇ جۇمىسىنا كى- رىستى. تۇتاس رايونىدا 5 مىللىيون مۇدان استام جەر- دەگى كۇزگى اسىتق داقىلدارى جىىناىپ، سايكەس مەزگىل- دەگىدىن 300 مىڭ مۇدان استام ارتتى. مۇنىڭ نىشىندە جۇگە- رى ەگىلگەن جەر اۋداننىڭ ۇشتايىن سالىستىرمامى %90تىن استى، سويا بۇرشاقى، كارىتوپ تەكتەس ەگىس داقىلدارىنىڭ جىىن – تەرىن اۋدانى تۇگەلدىي بىلتىرى ۇقىساس مەىز- گىلدەگىدەن جوعارى بولدى .

جىىن – تەرىن مەزگىلىندەگى باسقارۇدى ويداعىداي سىتەپ، تۇتاس جىلداى مول ونىمگە شىنايى كەپىلدىك ەتتى

كەزەكتە رايونىمىزدا ماقتا تركەس – تىركەس پىسۇ مەزگىلىنە ۇوتتى، ماقتا تابىسىن بەلگىلەيتىن شەشۇشى مەزگىل دە جەتتى .

ئۇرتىس بىرنەشە كۇنىنەن بەرى شېيخۇ قالاسىنىڭ اۋىل – قالاشقىقتارىنداى ماقتاشىلار وسىمدىك باپتاي- تىن مىرى تىپتىي ماشىنامەن ماقتاعا چاپىراق ئۇسىرۇ ۇدارىسىن شاشتى، ۇدارى شاشۇ ساپامى بارنىشا جوعا- رىلاپ، ۇنىمىدى، كىرىستى ارتتىرۇدى قاماتاماسىز ەتتى. ”چاپىراق“ ئۇسىرۇ دارىسىنەن عىلىي، ۇيلەسىم- دى پايدالانۇ ماقتانىڭ چاپىراى ئۇسۇ ۇنىمىدىلىگىن جوعارىلاتىپ، ماقتا ماشىنىلارنىڭ ماقتا تەرگەن كەز- دەگى تازا تەرۇ سالىستىرماسىن جوعارىلاتۇننا پايدالى بولپ، ماقتا ساپاسىن جوعارىلاتۇدا ايرىقشا ماڭغىزدى “، – دەدى شېيخۇ قالامى شەپەيزى قالاشىى ويىچۇ قىستامە- نىڭ تۇرعىنى جەڭ چىڭجىياڭ، ”يىىل ماقتاشىلار جابدىق پەن ۇدارىنى الدىن الا دىيناپ، تەخنىكىتەردىڭ جەتەك- شىلىك ەتۇىندە ۇدارى شاشۇ جۇمىسىن عىلىي، جوعا- رى ونىمىدلىكپەن جۇرگىزىپ، ماقتانى ماشىنامەن

تەرۇگە تاماشا نەگىز قالادى .

تياۋدا رايونىمىزداى ۴ار دارەجەلى اۋىل شارۋا- شلىىى، اۋىل – قىستاق تاراۋالارى ”كۇزگى باسقارۇ- دى“ بار كۇشپەن ويداعىداي يىگەرپ، كۇزدىك داقىل- دارىدىڭ ۇنىمىن ورنىقتىرۇعا، قامداۋدى قاماتاماسىز ەتۇگە شىنايى كەپىلدىك ەتتى. اۆتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىىى، اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمسى قىزمەت گىرۇپپاسىن قۇرىپ، تۇرگە ايرىپ جەتەكشە- لىك ەتۇدى جانە تەخنىكالىق قىزمەت وتەۋدى ورسى- تەتتى، جەرگىلىكتى ورنىنىڭ چاغدايىنا قاراي جۇگەرد- ى لايىقتى تۇردە جاپىراق جىىناۋ سىياقتى شارالاردى جولعا قويىپ، ۇنىم مولشەرى مەن ساپاسىن جوعارد- لاتتى. سونىمەن قاتاز جەر – جەردىڭ چاپىراق ئتۇ- سىرۇ ۇدارىسىن شاشۇىنا بەلسەندى جەتەكشىلىك ەتپ، ماقتا تەرۇ ماشىنىاسىنىڭ ۇلشەمدەنگەن جۇمىس جۇرگىزۇ دەڭگەيىن جۇيەلىلەندىردى، جوعارىلاتتى، ماقتانىڭ ”چاڭا – كونه ۇش تالشىمىن“ باسقارۇ تەبىد- نىن كۇشەيتىپ، ماقتا ۇندىرىسى ساپاسىن تۇ باستان جوعارىلاتتى. مۇنان تىن، ەگىن شارۋاشلىىى ۇنىدد- رىسىن قاماتاماسىز ەتۇدى شوغىرلى ورسىتەتۇگە بەيىنە ەكراندا ورنالاستىرۇ چاساپ، ۇرقايىسى جەرگە ئۇيىد- دى تۇردە ورنالاستىرۇ چاساپ، جەتەكشىلىك ەتپ، كۇزگى جىىن – تەرىن، كۇزگى جەر جىرتۇ، كۇزدە ەگۇ وندىرىسىنە جۇمىشى پايدالانۇ، سۋاراتىن سۇ، مايىسا ەگۇ، اتىزدى باپتپاۋ جانە جىىناۋ سىياقتى شەشۇشى بۇنىدارداى مىاسەلەلەردى سايكەستىرە شەشىپ، اپاتتائ ساقتانۇ، اپات شىغىنىن ازياتىۋ شارالا- رىن تىياناتقاندىرىپ، تۇتاس جىلدا ەگىن شارۋاشلىىىمە- نان مول ۇنىم اۋعا كۇش سالا قورعاۋشى بولدى. قازىر تۇتاس رايونىمىزدا كۇز مەزگىلىندە اتىزدامى ەگىس داقىلدارى ويداعىداي باسقارىلۇمەن قاتار، 5 مىللىيون 889 مىڭ 900 مۇ جەر ماشىنامەن ەكىلپ، تە- گىستەلىپ بولدى، 9 مىللىيون 632 مىڭ 300 توننا ئىشوپ ماشىنامەن جىىنادى، 7000تان استام ماقتا تەرۇ ماشىناسى تەكسەرىلىپ رەمونىتالىپ، سىناققان وتكىزىلىپ، ماقتا تەرۇ جۇمىسىنا تركەس – تىركەس كىرىستى .

ەگىس ۋاقتىن زايا جىبەرەي ۇندىرىستى مىقتاپ يىگەرپ، كەلەر جىلىى مول ۇنىم اۋعا نەگىز قالادى

دۇمبە ئېيدىدىڭ شەشۇشى مەزگىلى قىستان بۇ- رىنى مەزگىل سانالادى. اۋا رايىنىڭ بىرتىندەپ سۇتۇنشا لىسەس، باي اۋدانىندا دۇمبە ئېيداي ەگۇ لايىقتى مەزگىلكە ۇتتى. تىياۋدا باي اۋدانى مىچىچ اۋىلى ياقوتان قىستامىنىڭ ئېيداي اتىزىندا ئېيدىدىڭ نىڭياقتىشى مەن تۇقىمىن ئېىر تۇلعالاندىرىپ سەيۇ ماشىناسى اتىزىدا ارلى – بەرلى جۇپتىكىپ، جەر جىرتىپ، تۇقىم سەۋىپ، قارىبالاس كۇيىگە ەندى. كەلەر جىلىى اسىتق حاۋپىسىزدىگىنىڭ نەگىزىن بەكەمدەۋ ۇشىن، باي اۋدانى ەگۇ جوسپارىن عىلىي رەتتەپ، ەگىن ەگۇدە كومەسىكى كۇشى بار جەرلەردى تولىق سىكە قوسىپ، دۇمبە ئېيدىيدى تولىق، چاقسى ەگىپ، ەگۇگە بولاتىندارىن مۇمكىندىگىنشە ەگۇگە، ەگۇگە تىپىستىلەرىن تولىق ەگۇگە بار كۇشپەن شىنايى كەپىلدىك ەتپ، ەگىس اۋمامەن ورنىقتىردى .

”قىستامىمىزدىڭ بىيىلى دۇمبە ئېيداي ەگۇ اۋدا- نى 3100 مۇ، ەگۇ جۇمىسى مەجەمەن 10 – ايدان بۇرىن اياقتاپ بولادى“، – دەدى يارقوتان قىستاق تۇرعىندار كومىتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى ۴الى توختى. يىىل رايونىمىز 2023 – جىلىى دۇمبە ئېيداي ۇندىرىسىنىڭ شەكەمىەلى نىسانا – مىندەتتىنەن 12 مىللىيون 750 مىڭ مۇ ۇتۇسىرىپ، بىلتىرىعدامىمەن سا- لىستىرعاندا 750 مىڭ مۇ مولاپىپ، اسىتق حاۋپىسىز- دىگىنىڭ تۇلعالىق جاۋايىكەرلىشىگىن اناعۇرلم قاتايد- تىپ، كەلەر جىلىى اسىتق ۇنىمىن ورنىقتىرۇ، مول ۇنىم اۋۇ نەگىزىن بەكەمدەدى. اۆتونوميالى رايون- دىق اۋىل شارۋاشلىىى، اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمە- سى تۇتاس رايوننىڭ كۇزگى جىىن – تەرىن، كۇزگى جەر جىرتۇ، كۇزدە ەگۇ ەگىن شارۋاشلىىى ۇنىدد- رىسىن لىگەرەلەتۇ بەيىنە ەكران ۇماجىلىسىن اشىپ، دۇمبە ئېيداي ەگۇ تەخنىكاسىنان ارنائۇلى باۋلۇ ورسىتەتىپ، جەر – جەردىڭ دۇمبە ئېيداي تۇقىمى سىياقتى ەگىس ماتەريالىن جانە ەگۇ ماشىناسىن جوت- كەۋدى، زاپاس ساقتاۋدى ەرتە تىياناتقاندىرۇىن تالاپ ەتپ، دۇمبە ئېيداي ەگۇ مىندەتىن تولىق ورنىداۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتتى .

قازىر رايونىمىزدىڭ دۇمبە ئېيداي ەگۇ قىزمەتى سولتۇستىكتەن وڭىۋستىككە قاراي تركەس – تىركەس ورسىتەتلىدى، مەجەمەن 10 – ايدى